

למידה מבוססת דילמות

ד"ר שרית לוי ברן

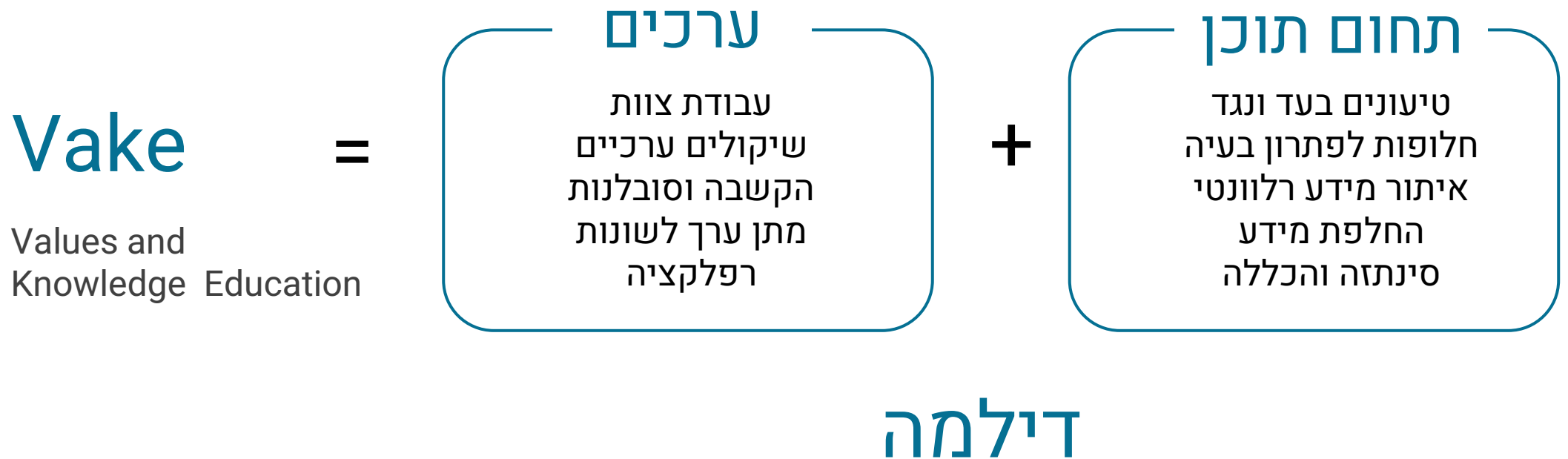
דילמה - הגדרה

DEFINITION

קונפליקט מוסרי של **התנגשות בין ערכים** שיש בו (לפחות) שתי **דרכי פעולה אפשריות** שלהן יתרונות וחסרונות. הדילמה דורשת **פתרון מעשי** (לא תאורטי). **אין פתרון אחד** מובהק וחד משמעי שהוא ה"נכון" אך יש הכרח לבחור דרך אחת לפעולה. *

*Kelchtermans G. 2012

מודל Vake (Values and Knowledge Education)

מהי הדילמה?

כובעי החשיבה של דה בוונו

עובדות נתונים ומידע
הקשורים לדילמה

איזה מידע יש?
איזה מידע חסר?
איזה מידע היינו
רוצים שיהיה לנו
ואיך אפשר להשיג
אותו?

תהליך, חשיבה
על חשיבה

איך התבצע
התהליך? קשיים
והצלחות בתהליך

יצירתיות,
חלופות, רעיונות

מהן החלופות
האפשרויות? אילו
עוד רעיונות
יצירתיים ניתן
להציע?
אילו קווי חשיבה
טרם עלו?

חשיבה חיובית
יתרונות

מהם ההיבטים
החיוביים להחלטה?
מהם הנימוקים
לכך? מהם
היתרונות של
החלטה חיובית?
מהם הערכים
התומכים בכך?

רגשות
ואינטואיציה

מה התחושה
כלפי הנושא?
מה אומרת לי?
האינטואיציה
האם אני אוהב.
את הרעיון
מהן הסיבות
לתחושות?

ביקורת
שיפוט שלילי

ממה להיזהר?
מהן הסכנות?
למה לא יצליח?
מהם האתגרים?
ערכים התומכים
בקושי/ באתגר

פעילות בצוותים - ניתוח דילמה ע"פ 6 כובעי החשיבה

(1) מפו את ההיבטים השונים של הדילמה בעזרת כובע

החשיבה של דה בוונו על גבי היישום (IdeaBoardz / מפת

חשיבה / mindmeister / מצגת שיתופית / Google)

(2) בכובע הכחול כתבו על תהליך העבודה שלכם

(3) זמן עבודה - 30 ד'

(4) תוכלו להיעזר בכל חומר כרצונכם

(5) התכוננו להציג את התוצר במליאה

דוגמא לתוצר בכלי טכנולוגי

מצגת שיתופית - קב' 1

ח דילמה בעזרת 6 כובעי החשיבה PPTX. ספה עיצוב שקף סידור כלים עזרה העריכה האחרונה בוצעה לפני כמה שניות

מעבר עיצוב פריסה רקע ע

האם על המרצה לחשוף עמדות פוליטיות?

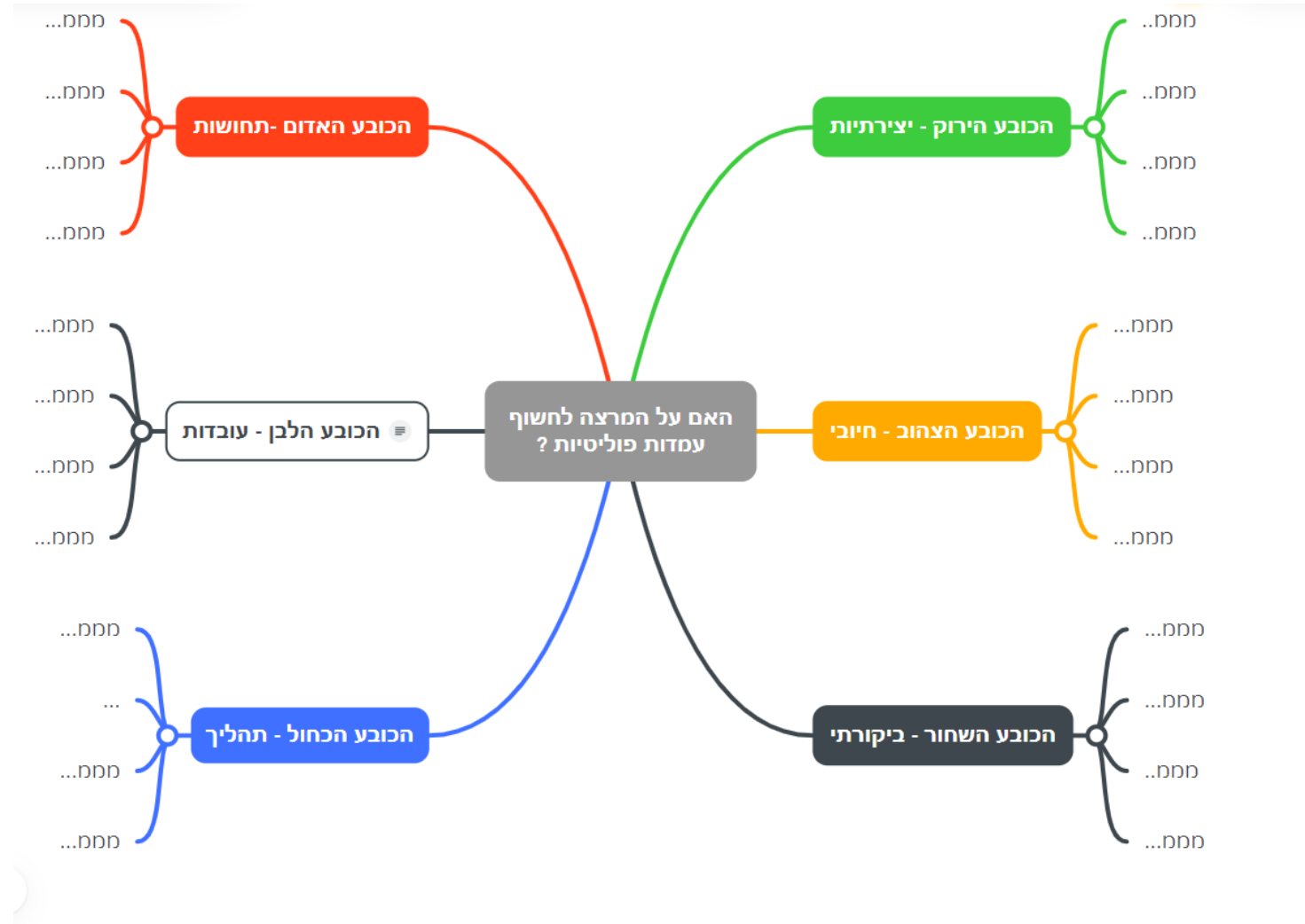

The diagram illustrates the Six Thinking Hats technique, featuring six colored hats arranged in two rows. Each hat is associated with a specific color, a set of concepts, and a Hebrew translation. The top row includes a white hat (facts), a red hat (feelings), and a black hat (negative). The bottom row includes a green hat (creativity), a yellow hat (benefits), and a blue hat (process).

Color	Concepts	Hebrew Translation
WHITE	facts	עובדות
RED	feelings	רגשות
BLACK	negative	שלילי
GREEN	creativity	יצירתיות
YELLOW	benefits	יתרונות
BLUE	process	תהליך

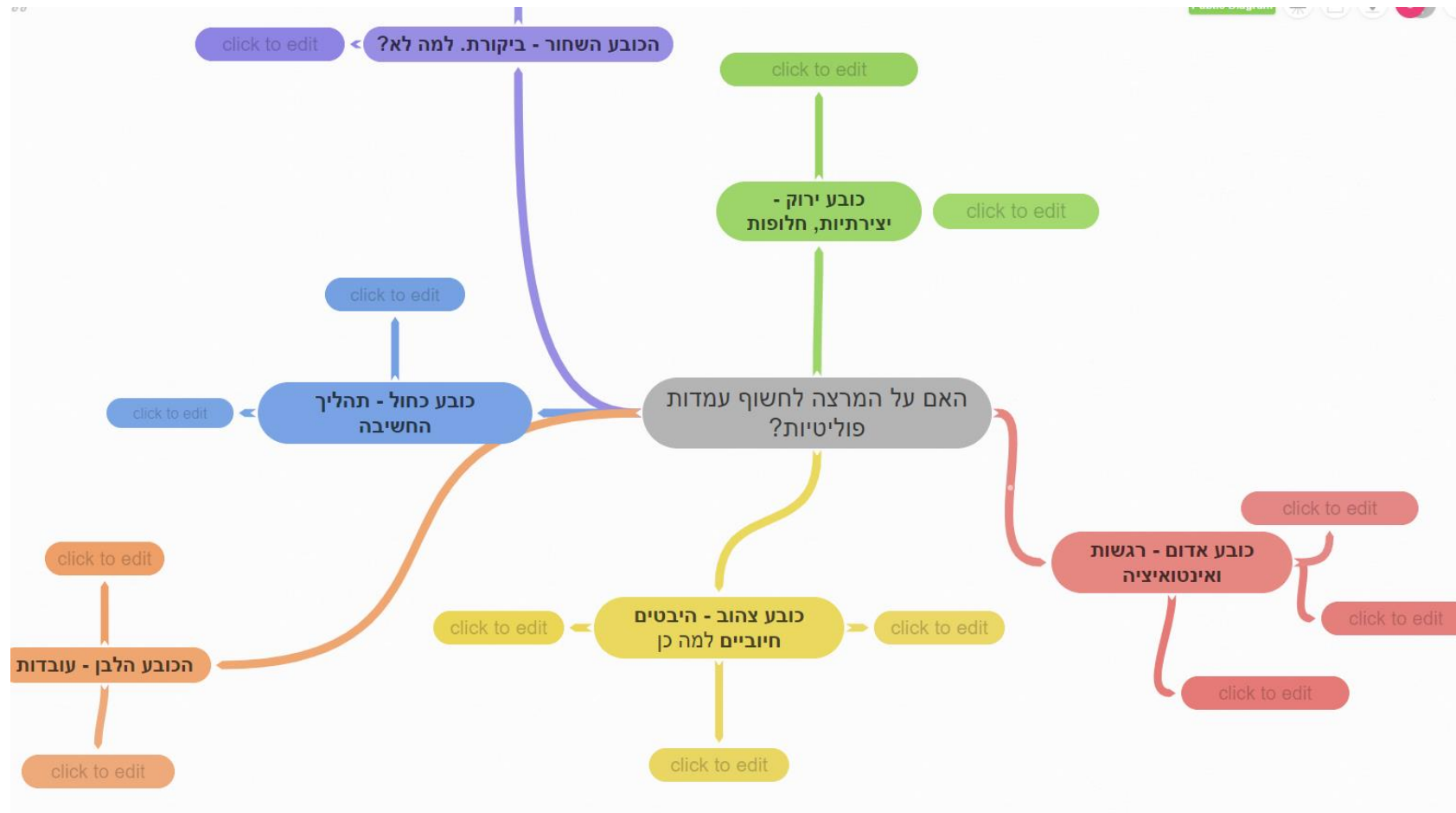
דוגמא לתוצר בכלי טכנולוגי

Mindmeister קבוצה 2

דוגמא לתוצר בכלי טכנולוגי

קבוצה 3 Coggle

דוגמא לתוצר בכלי טכנולוגי

קבוצה 4 IdeaBoards

IdeaBoardz

start typing to filter stickies

welcome Sami Bouraz

my boardz

Exp

View Section

All Sections

So

ניתוח דילמה - 6 כובעי החשיבה

רגשות ואינטואיציה +

עובדות נתונים ומידע +

ביקורת - ממה להיזהר +

נג

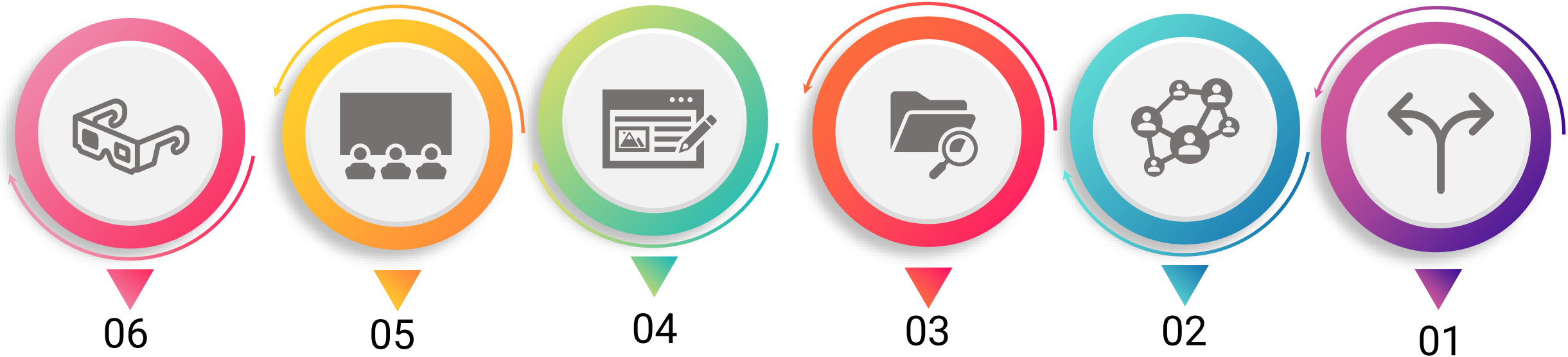
+0

תהליך החשיבה +

יצירתיות וחלופות אפשריות +

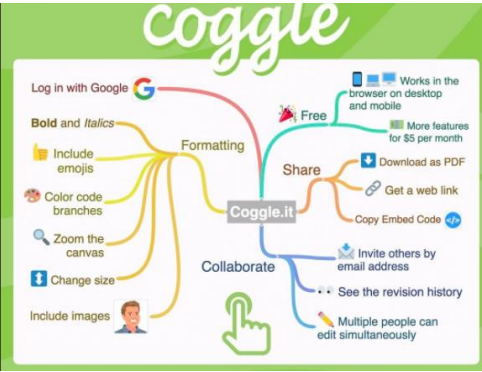
חשיבה חיובית - יתרונות +

למידה מבוססת דילמות *Dilemma Based Learning שלבי התהליך

הצגת דילמה מוסרית דיון בהיבטים שונים מידע משלים - איתור סיכום הדיון בקבוצה הצגת הידע במליאה הצבעה אישית שנייה
הצבעה אישית בקבוצות של הדילמה מקורות מידע וטיעונים ותכנון ההצגה דיון בכל נק' המבט והערכת התהליך ראשונה

מודל למידה מבוססת דילמות משולבת טכנולוגיה שיתופית

Linoit

Padlet

Dilemma Based Learning Integrated Collaborative Technologies (DBLCT) Model (Eyal, 2018)

מצגת שיתופית

Ideaboardz

Mindmeister

תפקיד הטכנולוגיה בקידום הלמידה השיתופית

הטכנולוגיה אינה מחליפה את השיח אלא תומכת בו

שילוב יישומים שיתופיים בהקשר חינוכי נמצא כמקדם השתתפות פעילה ומגביר את מעורבות של הלומדים בתהליכי הלמידה, תוך הבנייה של ידע*

תפקידים בלמידה מבוססת דילמות משולבת טכנולוגיה שיתופית

טכנולוגיה

איתור מידע
תיעוד התהליך
יצירה שיתופית של תוצרים
קבלת החלטות
שיח שוויוני

סטודנטים

רכישת ידע תיאורטי
משולב בפרקטיקה
וויסות קבוצתי
הבהרת ערכים
שונות כערך
למידה חקרנית

מרצה

כתיבת דילמות
תכנון תהליך הלמידה
חיבור בין תיאוריה ויישום
מנחה - משתתף

יתרונות של למידה מבוססת דילמות

מודלים לקורסים המשלבים למידה מבוססת דילמות

דילמות הצומחות מתוך למידה
חקרנית של הסטודנטים

Dilemma Based Learning Integrated
Collaborative Technologies
(DBLCT) Model

Dilemma Based Learning

Values and Knowledge
Education

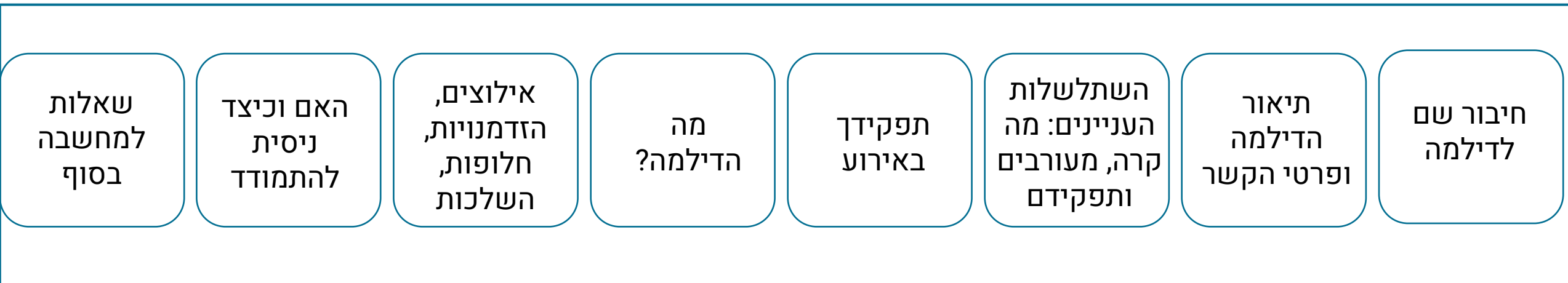
מודל דילמות צומחות

סטודנטים "מצמיחים" רעיונות
לדילמות לאורך הקורס מתוך
למידה חקרנית

הערכה חלופית

פיגומים לכתיבת דילמה*

לא להציע פתרונות!!

תודה

ד"ר שרית לוי - ברן

saritbaran@gmail.com

050-6452262

אדוארד דה בונו. (1985). *ששת כובעי החשיבה*. כנרת זמורה ביתן

אייל, ליאת. (2018). *למידה מבוססת דילמות משולבת טכנולוגיה שיתופית - מודל לעיצוב קורס הכשרת מורים*. הכנס הארצי השישה עשר של מיט"ל- טכנולוגיות חדשות ודרכי הערכתן בהוראה ובלמידה המקוונת. האוניברסיטה העברית בירושלים. 2 ביולי 2018.

רייכמן, רוקסנה. (2019). "מודל להוראה מבוססת דילמות מוסריות: עקרונות וממצאים ראשוניים". *רב-גוונים: מחקר ושיח* 17 (4) 174-200

Eyal, L. (2018 July). Dilemma Based Learning Integrated Collaborative Technologies - Teacher Education Course Model. EDULEARNN 2018 Palma. 10TH International conference on education and new learning technologies. 2-4 July 2018

Kelchtermans, G. 2012. *The teacher as non modern professional; Reflections on the "modern profession" of teachers/*

Parker, K.R., & Chao, J.T, "Wiki as a teaching tool". *Interdisciplinary Journal of Knowledge and Learning Objects*, 3, 57-72, 2007.
Retrieved from URL: <http://www.ijklo.org/Volume3/IJKLOv3p057-072Parker284.pdf>

Patry, J.-L., Weinberger, A., Weyringer S. & Nussbaumer, M. 2013 "Combining Values and Knowledge Education". in *The Handbook of Educational Theories*, In B. J. Irby, G. Brown, R. Lara-Alecio & S. Jackson (Eds.) and R. Robles-Pina (Sect. Ed.), 565-580. Charlotte, NC:

Stephen Keasta,* and Karen Marangiob. 2015. "Values and Knowledge Education (VaKE) in Teacher Education :Benefits for Science Pre-service Teachers when Using Dilemma Stories". *Social and Behavioral Sciences* 167 (2015) 198 – 203